

»Studia Fennica» uusin nidos.

Studia Fennica. Revue de linguistique et d'ethnologie finnoises. Tome V^e. Helsinki 1947. 235 s.

Runsaan seitsemän vuoden väliajan jälkeen lisääntyi Studia Fennica -aikakauskirjan nidosten sarja tämän vuoden alussa uudella, järjestyksessä viidennellä niteellä. Painoasultaan erittäin upean teoksen alkaa ELSA ENÄJÄRVI-HAAVION englanninkielinen tutkielma, jossa tutkimuksen kohteina ovat mm. Suomessa, Inkerinmaalla, Virossa, Liivinrannassa, Venäjällä, Skandinavian maissa, Saksassa ja Brittein saarilla kansan keskuudessa elävä käsitys, että aurinko tanssii (hyppiä, pyörii jne.) pääsiäisaamuna, ja kansanomaiset selitykset tämän kirkkaiden keväätaamujen äkillisiin lämmönvaihteluihin ja niistä johtuvaan auringonsäteiden erilaiseen taittumiseen eri ilmakerroksissa perustuvan todellisen luonnonilmiön merkityksestä ja syistä. Yleisin selitys, että aurinko pääsiäisaamuna tanssii ilosta Kristuksen ylösnousemisen vuoksi, on varmaan nuorempaa perua kuin esim. ne selitykset, että auringon tanssiminen tietää hyvää satoa tai hyvää onnea. Alunperin lienee, kuten tanskalainen tutkija Hans Ellekilde on huomauttanut, auringon tanssimisen merkillepano kuulunut pakanallisten kevätjuhlien menoihin ja niistä siirtynyt myöhemmin kristillisen pääsiäisjuhlan yhteyteen. Aineistonsa nojalla kirjoittaja lopuksi toteaa sen kansanpsykologian kannalta mielenkiintoisen seikan, että kansan käsityksellä auringon tanssimisesta — siitä huolimatta, että ilmiö on luonnolakiin mukaan selittyvä tosiasia — on ollut sama kohtalo, kuin kansan uskomuksilla yleensäkin: usko on ensin muuttunut epäilyksi, sitten on ilmiön todellisuus kielletty ja koko asialle alettu hymyillä. — Niteessä toisena oleva JOUKO HAUTALAN saksankielinen kirjoitus on likipitään samansisältöisenä aiemmin julkaistu suomen kielellä Kalevalaseuran vuosikirjan 22. niteessä nimellä »Muinaisrunojemme tutkimuksen menetelmästä ja mahdollisuuksista», ja sen pääkohdat ovat kirjoittajan väitöskirjan (Sampo Lappalaisen runo) johdantona. — Seuraavana niteessä on R. E. NIRVIN laatima 56-sivuinen saksankielinen selostus väitöskirjastaan »Sanankieltoja ja niihin liittyviä kielenilmiöitä itämerensuomalaisissa kielissä.» — LAURI SIMONSUURI esittelee englanninkielisessä kirjoituksessaan

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkistossa olevia myyttillisten tarinainimme kokoelmia, luokittelua ja vaiheita. Niin ikään englanninkielinen on JOUKO HAUTALAN kirjoittama Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkiston kuvitettu yleisesittely. — 3. niteestä lähtien on Studia Fennicassa julkaistu SULO HALTOSEN laatimaa kieli- ja kansatieteellisten teosten bibliografiaa. Tässä niteessä hän on käsitellyt vv. 1939—1944 ilmestyneen kirjallisuuden.

Niteen lopussa on kirjallisuuskatsaus, jossa tällä kertaa esitellään ulkomaalaiselle lukijakunnalle yhteensä 32 suomen kielellä ilmestynyttä teosta kieli- ja kansatieteemme sekä kansanrunoudentutkimuksemme piiristä.

Reino Peltola.